

1.

I. Her tabakada Hz. Peygamber'e (s.a.v) yalan söylemeleri aklen mümkün olmayan çok sayıda ravi tarafından görerek veya işiterek rivayet edilen hadise denir.

II. Hadis terimi olarak tâbi'inden birinin isnadında sahabi'î atlayıp isnadını Hz. Peygamber'e (s.a.v) ulaştırarak ondan rivayette bulunmasına denir.

III. İsnadında sahâbîye varmadan önce bir râvisi veya peş peşe olmamak şartıyla birden fazla râvisi düşen yahut senedinin baş tarafından bir veya birkaç râvisi atlanan hadis.

IV. Adalet ve zabt sahibi ravilerin kesiksiz isnadla birbirlerinden rivayet ettikleri şaz ve illetli olmaktan uzak hadis.

Sihhat derecesine göre hadis çeşitlerinin tanımları aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Sahih	Munkatı	Mürsel	Mütevâtir
B) Mütevâtir	Mürsel	Munkatı	Sahih
C) Munkatı	Mürsel	Mütevâtir	Sahih
D) Mürsel	Mütevâtir	Sahih	Munkatı
E) Munkatı	Sahih	Mürsel	Mütevâtir

2.

Hiz. Osman'ın hilafetinin sonlarına doğru İslam toplumunda ciddi rahatsızlıklar zuhur etmiştir. Hiz. Osman'ın bir suikasta kurban gitmesinin ardından başlayan süreçte Cemel ve Sıffin gibi çatışmalar yaşanmış Hiz. Ali ve Muaviye arasındaki anlaşmazlık toplumun bölünmesine yol açmıştır Hiz. Ali'nin safında yer alan kimi bedevilerin ondan ayrılmasıyla Haricilik fırkası, Hiz. Ali'ye yandaş olanların ise ona duydukları sempatiye aşırı gitmeleriyle Şia fırkası teşekkül etmiştir. Emeviler devrinde zuhur eden Mürcie, Kaderiye, Müşebbihe gibi fırkalar müslüman toplumlar arasındaki fikri ve itikadi bölünmeleri çoğaltmıştır. Her zümre kendini haklı çıkarmak ve karşıtlarını karalamak maksadıyla hadislerden yararlanma cihetine gitmiştir.

Metinden hareketle mevzu hadisler ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Mevzu hadislerin ortaya çıkmasında siyasi gelişmeler etkili olmuştur.
- B) Tarafgirlik duygusuyla hadis uydurulmuştur.
- C) İnanç mezhepleri kendi görüşlerine uygun hadis uydurmuştur
- D) Hiz. Osman'ın şehit edilmesinden önce hadis uydurma faaliyeti başlamıştır.
- E) Cemel ve Sıffin savaşları sonunda İslam toplumunda bölünme olmuştur.

3.

Bilindiği üzere sahabe hadisleri bizzat Hz peygamberden duymasa bile doğrudan doğruya ondan naklediyorlardı. Sahabe de bunu sen Hz. Peygamberin ağzından bizzat kendin mi? duydun diye sormuyordu. Fakat hadis uydurma faaliyetleri ortaya çıkınca bu hadislerin kimden duyulduğu ve bu kimselerin hadis nakletmeye ehil olup olmadıkları araştırılmaya başlandı. Bu sayede hadis uyduranlar birer birer tespit edildi. İslam karşıtlarının İslam'ı ve Müslümanları küçük düşürmek maksadıyla uydurdıkları hadislerle yeteneksiz kimselerin hadis ilmiyle meşgul olmalarının sonucu ortaya çıkan asılsız haberlerin çoğalması hadis ilminde isnad tatbiki ve tenkidi denilen yöntemin geliştirilmesine yol açmıştır. Böylece hadisleri nakledenlerin değerlendirildiği ravi kritiği sistemi oluşturulmaya başlanmıştır. Buna paralel olarak hadisler toplanmış, yazıya geçirilmiştir. Bu konuda Emevi Halifesi Ömer Bin Abdülaziz resmi bir girişim başlatmış ve başta İbn-i Şihab ez-Zühri olmak üzere hadis rivayetiyle meşgul olan alimler tedvin faaliyetini gerçekleştirmişlerdir.

Metinden hareketle hadis uydurma faaliyetlerine karşı alınan tedbirlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devlet resmi tedvin dönemini başlattı.
- B) İsnad tatbiki ve tenkidi yapıldı
- C) Cerh ve tadil ilmi geliştirildi
- D) Hadis eserleri şerh edilerek korundu.
- E) Hadisler cem ve tedvin edildi.

4.

Sıcak bir günde Rasulullah (s.a.v.) Mescid'e geldi. Yün elbiseler içerisindeki insanlar terlemiş ve kendilerinden birbirlerini rahatsız eden kokular yayılmıştı. Rasulullah (s.a.v) bu kokuyu hissedince: "Ey! insanlar bugün geldiğinde yıkanın ve her biriniz bulduğunuz kokuların en güzelini sürsün" buyurdu. (Ebû Dâvûd, Tahâret, 128)

Anlatılan olay aşağıdaki hadis ilimlerinden hangisinin konusunu teşkil eder?

- A) Garîbü'l-Hadis
- B) Fikhü'l-Hadis
- C) Muhtelifü'l-Hadis
- D) Esbâbü Vürûdi'l-Hadis
- E) Nasih-Mensuh

5.

1000 civarında sahâbinin Hz. Peygamber'den hadis naklettiği, bunlardan 52 kişinin hadisleri aynı zamanda yazdığı bilinmektedir. Hadis yazan sahâbiler arasında Ebu Hüreyre de (r.a) yer almaktadır. Derlediği 138 hadisi öğrencisi Hemmam b. Münebbih tarafından nakledilmiştir. Orijinal olarak günümüze kadar gelen eser, Türkçeye de çevrilmiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) el-Câmiu's-Sahih
- B) es-Sahifetü's-Sahiha
- C) es-Sahifetü's-Sadika
- D) es-Sünenü'l-Kübra
- E) el-Mu'cemu's-Sağir

6.

- I. Hadis ilminde bir müellifin, şartlarına uyduğu hâlde kitabına almadığı hadislerin derlendiği eserler için kullanılan kavramdır.
- II. Hadis edebiyatında hadisleri rivayet edenin adı altında bir araya getirilen kitap anlamında kullanılan terim.
- III. Kütüb-i Sitte'nin ilk iki kitabı olan Buhârî ve Müslim'in Sahihleri için kullanılan kavramdır.
- IV. Ahkâma dair hadislerin fıkıh kitaplarındaki tertibe göre tasnif edildiği eserlerdir. Bu eserlerde Peygamber Efendimizin söz, fiil ve takrirleri yanında ashabin ve tâbiînin fetvaları da yer alır.

Verilen tanımlar aşağıdaki hangi kavramlara aittir?

- A) Sünen Müstedrek Sahihan Müsned
- B) Müstedrek Müsned Sahihan Sünen
- C) Sahihan Sünen Müstedrek Müsned
- D) Müsned Sahihan Sünen Müstedrek
- E) Müstedrek Sünen Müsned Sahihan

7.

Hz. Ebubekir ve Hz. Ömer halifelikleri döneminde Peygamber Efendimizin hadislerini toplamaya teşebbüs etmişlerdir. Hz. Ebu Bekir 500 civarında hadisi bir nüshada toplamıştır. Hz. Ömer ise hadisleri yazıp yazmama konusunda tereddüt etmiş, bu konuyu önde gelen sahabilerle istişare etmiş, onların uygun görmesi üzerine yazmaya karar vermiş ancak her iki halife de sonradan bu işten vazgeçmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer'in bu işten vazgeçme nedeni olamaz?

- A) Her ikisinin de devlet işleriyle meşgul olması
- B) Hz. Peygamber'den rivayet ederken hata etme korkusu
- C) Kur'an eğitim ve öğretimine öncelik vermeleri
- D) Allah'ın (c.c) kitabını bırakıp başka kitaplar edinme endişesi
- E) Kendilerinden sonra nakledenlerin yanlışlık yapma ihtimali

ebu

8.

Tedvin, sözlük anlamı olarak dağınık malzemenin bir araya toplanması demektir. Hadis tarihi içindeki ıstılahi anlamı ise hafızalarda veya değişik yazı malzemeleri üzerinde dağınık hâlde bulunan hadis metinlerinin herhangi bir sınıflandırmaya tabi tutulmaksızın bir araya getirilmesidir. Zaman olarak Büyük Tabiiler Devri diyebileceğimiz birinci asrın sonları, ikinci asrın başlarına ait bir umumi ve resmî toplama olayıdır. Hadis edebiyatına başlangıç teşkil eden resmi ve sistemli bir tedvin faaliyetinin Ömer b. Abdülaziz'in (ö. 101/719) emriyle başladığı kabul edilmiştir. Tedvin hicri ikinci asrın ilk çeyreğinde bitmiş, tasnif dönemi onu takip etmiştir. Tasnif Devri'nde başlayıp süregelen iki ana tasnif sistemi görülmektedir. Bunlardan biri hadislerin onları rivayet eden sahabi ravilerinin isimlerine göre sıralanması (ale'r-ricâl), ikincisi de konularına göre (ale'l-ebvâb) tasnife tabi tutulmasıdır.

Hadis kaynaklarının tedvin ve tasnif edilmesiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Resmî tedvin Emeviler Dönemi'nde başlamıştır
- B) Tasnif Dönemi hicri II. asrın ilk çeyreğinde başlamıştır
- C) Tedvin Dönemi'nde hadisler belli konulara göre toplanmamıştır
- D) Tasnif Dönemi önce, tedvin dönemi ise sonra gerçekleşmiştir
- E) Tasnif Dönemi'nde hadisler ravisi ve konusuna göre tasnif edilmiştir

9.

Ebû Saîd el-Hudrî demiştir ki: “Resûlullâh ashabına namaz kıldırırken ayakkabılarını çıkarıverdi ve sol tarafına koydu. Bunu gören cemaat de ayakkabılarını çıkardılar. Resûlullah namazı bitirince: ‘Ayakkabılarınızı niçin çıkardınız?’ diye sordu, (Onlar da:) ‘Senin çıkardığını gördük de (onun için) çıkardık.’ dediler. Bunun üzerine Resûlullâh şöyle buyurdu: ‘Bana Cebrail gelip ayakkabılarımda pislik olduğunu haber verdi. Sizden bir kimse mescide geldiği zaman, baksın, ayakkabılarında pislik varsa silsin ve onlarla namaz kılsın.’ buyurdu.”

(Ebu Davut, Salat, 91)

Hadisten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Namaza kılarken Hz. Peygamber’i örnek almalıyız
- B) Namaz kılmadan önce necasetten taharet sağlanmalıdır
- C) Sadece Peygambere has özel durumlar vardır
- D) Hz. Peygamber’in bütün fiilleri taklit edilmelidir
- E) Temiz olması şartıyla ayakkabı ile de namaz kılınabilir

10.

“İman edip imanlarına zulüm karıştırmayanlar emniyet içinde olanlar işte onlardır.” (En’am suresi, 82. ayet) Bu ayet inince endişelenmeye başlayan sahabe “İçimizde şöyle veya böyle zulmetmeyen, nefsine zulmü karıştırmayan hiç kimse yoktur.” düşüncesiyle Hz. Peygamber’e (s.a.v.) gelip şunları söylediler: Ey Allah’ın elçisi. Bizim hâlimiz ne olacak? Hangimiz zulmetmiyoruz ki? Hz. Peygamber (s.a.v.), bu ayetteki yanlış anlaşılmayı şöyle giderdi: Ayette geçen zulüm şirk anlamındadır. Lokman’ın oğluna “şirk en büyük zulümdür.” (Lokman suresi, 1.ayet) dediğini duymadınız mı?

(Müslim, İman, 197)

Bu olaydan hareketle Sünnet’in Kur’an karşısındaki konumu hakkında aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Sünnet Kur’an’ın yanında dinin ikinci kaynağıdır.
- B) Sünnet lafzıyla ve manasıyla vahy eseridir
- C) Sünnet Kur’an’ın umum ifade eden ayetlerini tahsis eder.
- D) Hz. Peygamber Kur’an’ı tebliğ edip uygulamasını göstermiştir.
- E) Kur’an’ın bütün ayetleri sünnet olmadan anlaşılabilir.

11.

Sahabeden Seleme b. Ekva (r.a) şöyle demiştir: Peygamber (s.a.v.) bayram hutbesinde:

—Sizlerden her kim kurban keserse, bayramın üçüncü gecesinden sonra evinde kurban etinden bir şey bulunduğu hâlde sabahlamasın buyurdu. Ertesi sene gelince sahâbîler:

— Yâ Rasulallah! (Kurban etlerini) geçen sene yaptığımız gibi mi dağıtacağız? diye sordular. Rasûlullah şöyle cevap verdi:

—Bu yıl kendiniz yiyiniz, başkalarına yediriniz ve ailenize azık ediniz. Çünkü geçen sene insanlar arasında geçim zorluğu vardı. Bu sebeble ben o sene insanlara yardım etmenizi istedim.

(Buhârî,

Edâhi, 25)

Hadisten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Şartların değişmesiyle hükümler de değişebilir
- B) Hz. Peygamberin emirlerinin hikmeti araştırılmalıdır
- C) Hz. Peygamberin emirlerine sorgulanmadan uyulmalıdır.
- D) Hz. Peygamber toplumun maslahatı için emir verir.
- E) Hadislerin hangi şart ve ortamda söylendiği bilinmelidir.

ebu